

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Pörzse Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pörzse Tamás ügyvéd) által képviselt felperesnek, dr. Csuka György ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. február 24. napján kelt P/P.IV.17.P.20.354/2006/54. számú ítélete ellen, a felperes részéről 55. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, az alperes fizetési kötelezettségének összegét 3.189.000 (hárommillió-száznyolcvankilencezer) forintra, valamint 3.000.000 (hárommillió) forintnak 2002. május 12. napjától, 189.000 (száznyolcvankilencezer) forintnak 2002. július 12. napjától számított kamatára felemeli.

A felperessel szemben az alperes javára ügyvédi munkadíj címén megállapított fizetési kötelezettségének mértékét 300.000 (háromszázezer) forint +ÁFA összegre leszállítja. A felperest mentesíti az elsőfokú eljárási illeték megfizetése alól.

Kötelezi az alperest, hogy az állam javára külön felhívásra fizessen meg 260.100 (kétszázhatvanezer-egyszáz) forint le nem rótt kereseti és viszontkereseti illetéket. A le nem rótt 540.000 (ötszáznegyvenezer) forint illetéket az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült perköltségüket a felek maguk viselik.

Kötelezi az alperest, hogy az állam javára, külön felhívásra fizessen meg 124.000 (százhuszonnégyszer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

A le nem rótt 198.700 (százkilencvennyolcezer-hétszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a 2002. május 12. napján személygépkocsi utasaként elszenvedett balesetéből eredő vagyoni és nemvagyoni kára megfizetésére kérte kötelezni az alperest gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján.

Az alperes kártérítési felelősségének és térítési kötelezettségének a fennállását nem vitatta, azonban a kereset teljes elutasítását kérte, figyelemmel a peren kívül teljesített összegekre. Viszontkeresetében az általa ezidáig kifizetett járadék 20%-át, azaz 1.146.787 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni a felperest, mert álláspontja szerint ő maga is legalább 20%-os mértékben közrehatott a perbeli baleset bekövetkeztében, mivel a biztonsági övet nem használta.

A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. Állította, hogy a baleset időpontjában a biztonsági övet bekapcsolta.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.114.000 forintot, valamint 1.000.000 forintnak 2002. május 12. napjától, 114.000 forintnak 2002. július 12. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát és 121.050 forint szakértői díjat. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 714.260 forint ügyvédi munkadíjat, valamint az államnak külön felhívásra 687.680 forint le nem rótt eljárási illetéket. A perben felmerült költségeiket egyebekben a felek maguk viselik. Ezt meghaladóan a bíróság a felperes kereseti és az alperes viszontkereseti kérelmét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában a kereset jogalapja és a kártérítésre történő kötelezés vonatkozásában a Ptk. 346. § (1) bekezdésére [helyesen Ptk. 345. § (1) bekezdés], a Ptk. 339. § (1) bekezdésére, a Ptk. 355. § (1) bekezdésére, a Ptk. 356. § (1) bekezdésére és a 171/2000. (X. 13.) Kormányrendelet 2. § (4) bekezdésére, a 6. és 7. §-ára hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a felperes kárigényét - figyelembe véve az alperesi teljesítés mértékét - az alábbiak szerint találta alaposnak: a felperes nemvagyoni kárigényét a felperes életkorára, fizikai állapotának és életkörülményeinek, életvitelének változására figyelemmel összesen 3.000.000 forintban látta megállapíthatónak és miután az alperes peren kívül 2.000.000 forintot teljesített, ezért további 1.000.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest. Ápolás, gondozás címén havi 30.000 forintot talált indokoltnak 5 hónap időtartamra, így elszámolva az alperes peren kívüli 36.000 forint összegű teljesítését, további 114.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest. Nem találta alaposnak a felperes elmaradt jövedelemként vagy baleseti járadékként kért havi 250.000 forint nettó összegű igényét, figyelemmel arra, hogy a felperes ezen a címen előterjesztett kérelme jogalapját nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság az alperesnek a felperesi közrehatásra hivatkozással előterjesztett viszontkereseti kérelmét az elutasította, figyelemmel a

perben kirendelt orvosszakértői véleményre, miszerint a felperes sérülései között nem jelölhető meg olyan sérülés, amely bekapcsolt biztonsági öv mellett ne jöhetett volna létre.

Az elsőfokú bíróság perköltség tárgyában a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. A Pp. 70. §-a és a Pp. 213. § (1) és Pp. 215. §-ára hivatkozással nem találta alaposnak a felperes azon kérelmét, hogy a javára megállapított marasztalási összeget az alperes a felperes jogi képviselőjének ügyvédi letéti számlájára teljesítse.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását kérte. Nem vagyoni kár címén a már peren kívül kifizetett 2.000.000 forinton felül további 3.000.000 forint nem vagyoni kár és a káreseménytől járó törvényes kamata, 5 hónapra havi 100.000 forinttal számolva 500.000 forint ápolási és gondozási költség, elmaradt jövedelemként vagy baleseti járadékként havi nettó 250.000 forint járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest a baleset napjától, véghatáridő nélkül. Az általános kártérítésre vonatkozó szabályokat is kérte alkalmazni. Kérelme indokául előadta, hogy az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés és az ápolási, gondozási díj mértékét rendkívül alacsony mértékben határozta meg, az nem áll összhangban a teljes kártérítés, a reparáció elvével. Álláspontja szerint a felperes az első fokú eljárásban a jövedelem kiesését számlákkal igazolta, a baleseti járadék jogalapját és összepszerűségét bizonyította. Kérte, hogy a bíróság az alperest a felperesi jogi képviselő letéti számlájára való teljesítésre kötelezze. 25% + ÁFA mértékű ügyvédi munkadíj megfizetésére tartott igényt.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kár, valamint az ápolási és gondozási költség körében a baleset idején kialakult ár- és értékviszonyok figyelembe vételével határozott. A jövedelemveszteség vonatkozásában kiemelte, hogy a felperes a **Sz.** Kft.-től származó jövedelmét nem igazolta.

A fellebbezés részben alapos.

A kártérítési felelősség a Ptk. 345. § (1) bekezdésén, az alperes térítési kötelezettsége a káreseménykor hatályos és így alkalmazandó 171/2000. (X. 13.) Kormányrendelet rendelkezésein alapul. A felperes a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdés alapján vagyoni és nem vagyoni kárait érvényesítette a keresetében.

A másodfokú bíróság a fellebbezéshez kötötten bírálta felül az első fokú ítélet megalapozottságát a Pp. 253. § (3) bekezdésére is figyelemmel és a fellebbezéssel támadott egyes kártételek vonatkozásában az alábbi álláspontot foglalta el:

Nemvagyoni kár:

A felperes a Ptk. 355. § (4) bekezdése szerint alappal érvényesítette nemvagyoni kárigényét. Az alperes fellebbezésében nem vitatta, hogy az általa peren kívül

folyósított 2.000.000 forinton felül a felperes további nemvagyoni igénye megalapozott, annakösszecszerűsége volt vitás.

A perbeli káresemény 2002. május 12. napján történt. A felperes egészségkárosodása, így nem vagyoni kára is ezen időpontban következett be, ezért az ekkori értékviszonyokra is figyelemmel kellett a felperes életvitelében bekövetkezett változásokra tekintettel a nem vagyoni kárösszecszerűségét meghatározni. A felperes a perbeli baleset következtében az V. nyakcsigolya darabos törését, a VI. nyakcsigolya elmozdulás nélküli törését, az V. porckorong sérüléscs károsodását, az V-VI. csigolyák között instabilitás kialakulását, jobb VIII-IX. borda törését és májzúzódást szenvedett el. A nyaki gerinc szakaszon stabilizáló műtétet végeztek, a IV. és VI. csigolyákat elmercvítették, a porckorong károsodást eltávolították. A nyakcsigolyák törése következtében a nyaki gerinc mozgástér beszűkült, mely maradandó fogyatékcosságcént értékelhető. Az elsőfokú bíróság a felperes maradványállapotát az orvosszakértői vélemény alapján helytállóan állapította meg. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a felperes fiatal felnőtt korában szenvedett olyan maradandó egészségkárosodást, amely nem csak testi, hanem pszichés sérüléscs életminőségének jelentős romlásával is járt, melynek következtében 40%-os munkaképesség-csökkenés áll fenn. Mindezen hátrányok kompenzálására a 2002. évi értékviszonyokra is figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által az alperesi teljesítésre is tekintettel, azon túlmenően megítéltösszeggel szemben 3.000.000 forintot talált megállapíthatónak, ezért ezenösszegre és kamataira a marasztalásiösszeget felemelte.

Ápolási, gondozási díj:

Az elsőfokú bíróság ezen a címen 5 hónap időtartamra havi 30.000 forintot talált indokoltnak. A másodfokú bíróság - figyelembe véve a felperes ezen időszak alatti egészségi állapotát - az ápolás időpontjában fennálló ár- és értékviszonyokat, ezenösszeget havi 45.000 forintban, mindösszesen 225.000 forintban állapította meg. Elszámolva az alperes peren kívüli teljesítést, így ezen a jogcímen a felperest összesen 189.000 forint és kamatai illeti meg.

Jövedelemvesztés:

A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónc fogadja el.

Az elsőfokú bíróság a felperest számos alkalommal felhívta bizonyítékai megjelölésére. Az 54. sorszámú jegyzőkönyvben a Pp. 3. § (3) bekezdésére hivatkozáscs tájékoztatta a felperest a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről. A felperes jogi képviselője a tájékoztatást követően úgy nyilatkozott, hogy azt tudomásul vette, álláspontja szerint bizonyította a jövedelem kiesésre vonatkozó igényének mind jogalapját, mindösszecszerűségét, ezért további bizonyítási indítványt nem kívánt tenni.

A felperes jogi képviselője a fellebbezési eljárásban kifejezetten kérte, hogy a másodfokú bíróság a jövedelemveszteség számítása körében kizárólag a **Sz. Kft**-vel kötött megbízási szerződést és ezen szerződés alapján befolyt megbízási díjat vegye figyelembe, függetlenül annak adóvonzatától. Kérte, hogy a bíróság hagyja figyelmen kívül az A. Rt-től származó felperesi jövedelmet.

A peradatok alapján a Fővárosi Ítéltábla megállapította: a felperes nem igazolta, hogy a **Sz. Kft**-vel kötött megbízási szerződése alapján mikor és milyen összegű jövedelemre tett szert. A felperes által 5. sorszám alatt csatolt bankszámlakivonatok a **Sz. Kft**-től esetlegesen befolyt összegeket nem tartalmazzák, azok csupán a mellőzni kért A. Rt-től származó átutalások összegét bizonyítják. A **Sz. Kft**. ügyvezetője, M. K. tanúvallomásában (53. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal) sem tett a megbízási díjak kifizetésének tényét alátámasztó nyilatkozatot. A tanú előadta, hogy a balesetet követően 2007. évben munkaszerződéssel került sor a felperes foglalkoztatására, mely szerződés alapján azonban csupán egy napot dolgozott. A munkaszerződést a tanú nem tudta bemutatni.

Mindezen adatok kiemelésével az elsőfokú bíróság a Ptk. 356. § (1) bekezdésére utalással helyesen állapította meg, miszerint a kereseti kérelem szerinti jövedelemveszteség iránti igény jogalapja bizonyítást nem nyert, ezért jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes ezen irányú kérelmét. Az alperes - a felperes 2002 évi adóbevallása figyelembe vételével - a felperes részére rendszeresen jövedelempótló járadékot folyósít, ezért a másodfokú bíróságnak e kérdésben határoznia nem kellett.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a balesetből eredő munkaképtelenség esetében a járadékot nem nettó összegben - ahogyan azt a felperes kérte - kell megállapítani, hanem az elmaradt keresetnek (jövedelemnek) kizárólag a társadalombiztosítási ellátásokkal csökkentett összegét kell megtéríteni [Ptk. 356. § (2) bekezdés]. A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának véleménye (BH. 2006/8.) szerint a baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásánál a keresetet (jövedelmet) a nyugdíjjárulék mellett a - magán-nyugdíjpénztári járulékkal és tagdíjjal, az egészségbiztosítási járulékkal és a munkavállalói járulékkal csökkentett összegben kell figyelembe venni. A vélemény indokolása kiemeli, hogy a nyugdíjjárulékot a magán-nyugdíjpénztári járulékot és tagdíjat, az egészségbiztosítási járulékot, valamint a munkavállalói járulékot kötelezően és rendszeresen kell fizetni. Ha a balesetet szenvedett személy dolgozna, ezeket tőle levonnák, ezért a károsulti helyzetében sem juthat több jövedelemhez járadék formájában, így a járadékalap meghatározásánál ezeket levonásba kell helyezni a bruttó keresetből és ennek alapján olyan járadék lenne megállapítható kártérítésként, amely biztosítja, hogy a károsult se többet, se kevesebbet ne kapjon, mint amennyi a tényleges kereset (jövedelem) vesztesége.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állás abban a kérdésben is, hogy a perbeli esetben a Ptk. 359. § (1) bekezdésében írt általános kártérítés megállapításának jelen esetben nincs helye, ugyanis a felperest ért vagyoni kár összege kiszámítható.

Egyet ért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon okfejtésével is, hogy nincs jogszabályi lehetőség arra, hogy az alperes a felperes részére a jogi képviselője ügyvédi letéti bankszámlájára banki átutalás útján fizesse meg a kártérítés összegét. Ez a teljesítési módról történő rendelkezésnek minősül.

A Pp. 212. § (1) bekezdés értelmében a bíróság ítélettel a per érdemében határoz. A per érdeme a perbe vitt, azaz a keresettel érvényesített anyagi jogi igény. Anyagi jogosult a felperes, így az ítéleti marasztalás a javára szólhat.

A Pp. 213. § (1) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben, illetőleg a 149. § alapján egyesített perekben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

A Pp. kifejezett rendelkezést a teljesítési határidőre tartalmaz (Pp. 217. §). Az 1995. évi LX. törvény 31. § (2) bekezdése alapján 1995. augusztus 29. napjától hatályon kívül helyezett Pp. 220. § (2) bekezdése úgy rendelkezett, hogy az ügyvédi iroda által képviselt fél javára megítélt perköltség megfizetésére a perköltséget viselő felet úgy kell kötelezni, hogy azt az ügyvédi irodához fizesse be. E korábbi szabályozás alapján is kizárólag a perköltség vonatkozásában volt lehetséges az ügyvédi irodának, azaz az ügyvéd kezeihez történő teljesítést kimondó ítéleti rendelkezés. Az egyéb marasztalási összegek vonatkozásában az eljárási szabályok korábban sem adtak lehetőség olyan ítéleti rendelkezésre, hogy a peres felet képviselő ügyvédnek, az ügyvéd bankszámlájára, azaz lényegében az ügyvéd kezeihez történjen a teljesítés. A hatályos, így a jelen eljárásban alkalmazandó eljárási szabályok kifejezett rendelkezése hiányában, a jogi képviselő bankszámlájára történő, banki átutalás útján történő teljesítési mód ítéleti rendelkezésére jogszabályi lehetőség nincs. Tény, hogy a Pp. 70. § (2) bekezdése szerint a jogi képviselő per vitelére szóló meghatalmazása kiterjed a peres pénz átvételére is. A jogerős ítélet alapján történő pénzfelvétel a peres eljárás befejezését, a jogerős ítéletet követő cselekmény, ezért az arra feljogosítás, illetve annak megfelelő kötelezés nem képezheti a fentiekre figyelemmel a Pp. 220. § (1) bekezdése szerinti ítéleti döntés részét. Ezért az ítéleti marasztalási összeg felperesi jogi képviselő bankszámlájára utalására vonatkozó ítéleti rendelkezésre eljárásjogi jogszabályi lehetőség nincs.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettekre figyelemmel a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. Az első- és másodfokú eljárási költségek viseléséről pernyertesség és pervesztesség arányában a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. A feleket képviselő ügyvédek munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelembe véve a jogi képviselők által kifejtett munka mértékét is.

Jelen per a kereset benyújtásakor hatályos 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (továbbiakban: R.) 3. § (1) bekezdés h) pontja alapján tárgyi költségmentes. A R. 3.§ (3) bekezdése értelmében az alperes - peresztesége arányában - köteles az illetéket megfizetni az állam javára. Az így a meg nem térült első- és másodfokú eljárási illetéket a R. 14. §-a alapján az állam viseli. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a felperest terhelő kereseti illeték fizetéséről történt rendelkezését ennek megfelelően megváltoztatta.

Budapest, 2010. szeptember 2.

. Lizák Tibor sk.

a tanács elnöke

. Molnár Ágnes sk.. Merőtey Anikó sk.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Dankó Zsuzsanna

írnok